

Advies luchtkwaliteit (ruimtelijke ordening)

Aan: Gemeente Montferland t.a.v. Lucas Meuleman
 Zaaknummer: 2023EA0245
 Onderwerp: Woningbouwlocatie Lakermat, Lengel, woningbouwproject
 Behandeld door: Erik Jansen, tel. 06-15189912
 Datum : 3 juli 2023
 Bijlagen: -

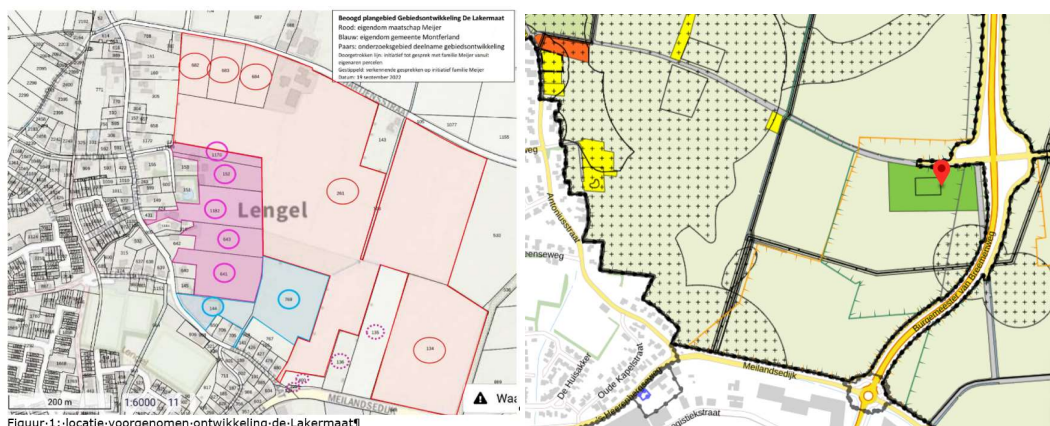
Advies

Met uitzondering van de situatie rondom de bedrijven Hartjensstraat 1 en 2 in Lengel, worden de rechten van de aanwezige bedrijven in de buurt van de projectlocatie in voldoende mate gerespecteerd.

Het woon- en leefklimaat van de ontwikkellocatie, voldoet ten aanzien van de aan te houden vaste afstanden, voor- en achtergrond- geurbelasting, ruim aan de hieraan te stellen eisen. Dit uiteraard met uitzondering van de genoemde bedrijven aan de Hartjensstraat.

Inleiding

Het voornemen is om op de locatie, aangewezen in onderstaande afbeelding, woningbouw te realiseren. Deze ontwikkeling past niet binnen de geldende bestemming voor deze locatie. Er is daarom een planologische procedure nodig om de voorgenomen ontwikkeling mogelijk te maken.

Figuur 1. Woningbouwproject Lengel

Aangezien de woonwijk grenst aan het landelijke gebied, is een belangrijk onderdeel van de ruimtelijke toetsing, ten aanzien van een "goed woon en leefklimaat", datgene wat betrekking heeft op de milieuaspect 'geur'.

Hierbij zijn twee aspecten die beoordeeld dienen te worden:

- Voldoet het woon- en leefklimaat van de ontwikkellocatie, gelet op de nabijheid van het agrarische bedrijvigheid, aan de hieraan te stellen eisen?
- Worden de bestaande rechten van de omliggende agrarische bedrijven in voldoende mate gerespecteerd.

De gemeente Montferland heeft de Omgevingsdienst Achterhoek gevraagd om dienaangaande te adviseren.

Beoordelingskader

Bij het opstellen van ruimtelijke plannen moet worden gewaarborgd dat sprake is van een aanvaardbaar woon- en verblijfsklimaat op plaatsen waar het vestigen van (geur)gevoelig objecten mogelijk wordt gemaakt.

Verder moet worden voorkomen dat bestaande veehouderijen onevenredig in hun belangen worden geschaad. Om de milieuc contouren te bepalen moet dan worden uitgegaan van de 'omgekeerde werking' van de milieuregelgeving.

In de bestemmingsplantoets wordt, ten aanzien van de bovenstaande criteria, getoetst of ter plaatse van de te bestemmen geurgevoelige objecten, voldaan wordt aan de eisen die de milieuregelgeving stelt. Voor het aspect geur van veehouderijen dienen de bijzondere, hiervoor de specifiek ontwikkelde methodieken van de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv), toegepast te worden.

Hierin zijn standaard, landelijk geldende, afstanden en normen opgenomen waaraan de ligging en geurbelasting van dierenverblijven getoetst moeten worden, in het geval van een aanvraag om milieuvergunning. Voor kleinere, meldingsplichtige activiteiten gelden de regels van het activiteitenbesluit, die echter qua geurhinderbelasting direct zijn afgeleid van de Wgv.

De Wgv is nader uitgewerkt in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv). Hierin is onder meer opgenomen dat geurhinder verplicht wordt berekend aan de hand van het rekenprogramma V-Stacks (art. 2). Daarnaast worden in handreikingen behorend bij de Wgv en V-stacks de verschillende regelingen en methoden nader toegelicht en uitgewerkt.

De kaders van de Wgv gelden bij ruimtelijke plannen in eerste instantie om te bepalen wat de bestaande rechten zijn van een agrarisch bedrijf. Wanneer gevoelige objecten worden gebouwd binnen de 'geurcontour' van een bedrijf kan dat ook grote consequenties hebben voor de uitbreidingsmogelijkheden van een bedrijf.

Met de inwerkingtreding van de Wet geurhinder en veehouderij zijn er echter belangrijke veranderingen opgetreden ten aanzien van de wijze waarop getoetst moet worden of zgn. 'geurgevoelige objecten' al dan niet voldoen aan het criterium 'goed woon- en leefklimaat'.

Er is weliswaar niets veranderd ten aanzien van de aan te houden 'vaste afstanden' die aangehouden moeten worden tussen een agrarisch bedrijf en gevoelige objecten. Maar voordien was het ook zo dat woningen per definitie niet gebouwd mochten worden binnen de 'geurcontour' van een agrarisch bedrijf.

De reden hiervoor was dat in beginsel geen sprake was van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat binnen een geurcontour van een veehouderij.

De Afdeling heeft deze lijn vanaf uitspraak 200900801/1/R3 van 7 oktober 2009 verlaten.

Hierin werd overwogen dat wanneer de individuele geurnorm wordt overschreden, dit niet automatisch met zich brengt dat geen sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Maar ook het niet-overschrijden van de individuele norm betekent niet zonder meer, dat een aanvaardbaar woon- en leefklimaat kan worden gerealiseerd.

In deze bovenstaande uitspraak wordt de norm overschreden. Maar de voor- en achtergrondbelasting waren zodanig, dat deze resp. een hinderpercentage van ongeveer 6 (goede milieukwaliteit) en 4 (zeer goede milieukwaliteit) opleverden. Hieruit werd de conclusie getrokken dat er dus, ten aanzien van geur, toch sprake was van een goed woon- en leefklimaat.

Hierbij wordt aangesloten bij de methodiek zoals omschreven in de Handreiking behorend bij de Wet geurhinder en veehouderij (bijlage 6 en 7). In deze tabellen wordt ingegaan op de verschillende beoordeling bij concentratiegebieden en niet-concentratiegebieden. Ook wordt de beoordelingsmethodiek van voor- en achtergrondhinder bij agrarische bedrijven verduidelijkt.

Uit jurisprudentie blijkt dat voor de geurcontouren of aan te houden afstanden in principe moet worden uitgegaan van de randen van het bouwvlak. De rand van het bouwvlak wordt aangehouden omdat de veehouderij in principe het recht heeft om overal binnen het bouwvlak te bouwen. Alleen in het geval dat sprake is van een overbelaste situatie (in de betreffende windrichting), kan van deze werkwijze worden afgeweken. Voor het bepalen van

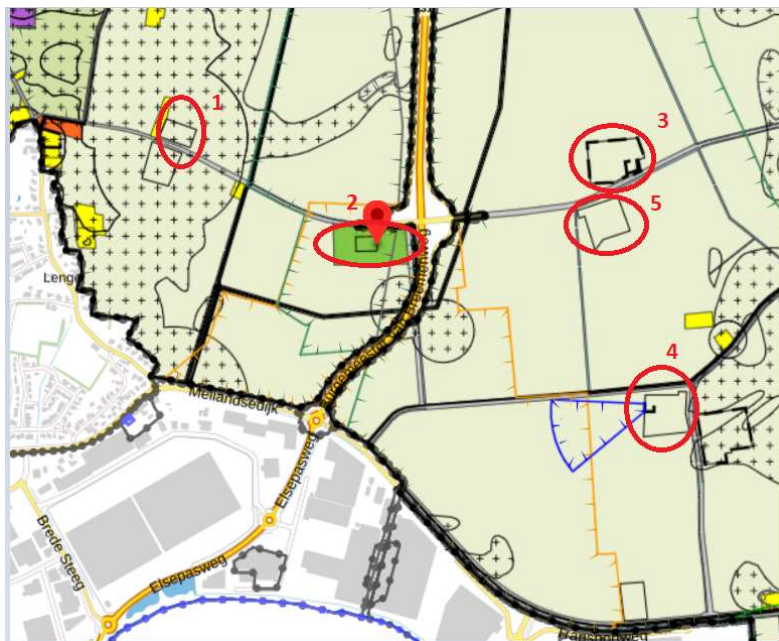
de geur- en afstandscontouren kan dan, conform de Gebruikershandleiding V-Stacks gebied, worden uitgegaan van de ligging van de vergunde stallen en emissiepunten.

Op basis van dit alles dient er bij de beoordeling van agrarische geurhinder getoetst te worden aan 'vaste afstanden' die zijn opgenomen in het Activiteitenbesluit en de Wgv, 'voorgrondhinder', bij dieren met omrekeningsfactor en 'achtergrondhinder', waarbij het cumulatieve effect van dieren met omrekeningsfactor wordt beoordeeld.

Deze toetsing is uitgewerkt in de onderstaande paragraaf.

Inhoudelijke beoordeling

In de directe nabijheid van het woningbouwproject zijn een aantal agrarisch bedrijven aanwezig.

De nummers verwijzen naar de onderstaande tabel. Hartjensstraat 2, Lengel, maakt onderdeel uit van het plangebied en is daarom buiten beschouwing gelaten.

Adres	Bedrijf	Richtafstand geur (m)	Werkelijke afstand(m)
[1] Hartjensstraat 1, Lengel	Rundveehouderij	100	14
[2] Hartjensstraat 6, Lengel	Manege	100	138
[3] Hartjensstraat 3, Azewijn	Schape	100	766
[4] Op den Dam 10, Azewijn	Melkrundvee en varkens	100	942
[5] Hartjensstraat 8, Azewijn	Melkveehouderij	100	736

- Vaste afstanden

Er geldt vanaf een agrarisch bedrijf een 'vaste afstand' van 100 meter die naar gevoelige objecten in de bebouwde kom aangehouden moet worden.

Hierbij wordt bij bestemmingsplannen in principe uitgegaan van de grens van de bestemming waarop het perceel agrarisch rust en de grens van de bestemming waarop de nieuwe woonbestemming mogelijk wordt gemaakt.

Het is duidelijk dat er een probleem bestaat bij de locatie van Hartjensstraat 1 in relatie tot het plangebied. Tijdens de uitwerfphase van het plan moet hiervoor een oplossing worden gevonden.

- Voorgrond geurbelasting

Het dichtst bij het projectgebied gelegen intensieve agrarische bedrijf waar aanzienlijke aantallen dieren met een omrekenfactor worden gehouden, betreft de Hartjensstraat 3-5, Azewijn, gelegen op 736 meter van de projectlocatie.

Voor dit bedrijf is op 12 april 2007 een milieuvergunning verleend voor onder meer het houden van 150 fokschapen en 300 stuks lammeren een melding. In onderstaande tabel zijn het maximum aantal te houden dieren en de berekening van de geuremissie weergegeven.

stal	code nr.	aantal	huisvesting	NH3 (kg/jr)	geur (OU/s)	fijnstof (gr/jr)
1	b 1		diercategorie schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg ^{1,2}	0,00	0,00	
1	b 1.100	150	schapen, overige huisvestingssystemen	105,00	1.170,00	0,00

Hoewel niet aannemelijk is dat dit bedrijf voor problemen kan zorgen ten aanzien van het woon- en leefklimaat bij de nieuwe projectlocatie is zekerheidshalve toch een V-stacksberekening gemaakt om dit effect te kunnen kwantificeren. Berekend werd een geurbijdrage van 0,1 OU/m³. Dit komt duidelijk niet in de buurt van grens van 3 OU/m³ die geldt voor deze locatie.

Een ander mogelijk knelpunt ten aanzien van dit toetsingscriterium is het op 1,4 kilometer van het projectgebied gelegen bedrijf aan de Ompertweg 6a te Azewijn, waar 810 rosekalveren worden gehouden.

stal	code nr.	aantal	huisvesting	NH3 (kg/jr)	geur (OU/s)	fijnstof (gr/jr)
3	a 4.100	810	vleeskalveren; overige huisvestingssystemen	2.835,00	28.836,00	26.730,00

Ook voor dit bedrijf is een V-Stacksberekening gemaakt, waaruit blijkt dat de geurbelasting op de rand van het projectgebied 0,5 OU/m³ bedraagt.

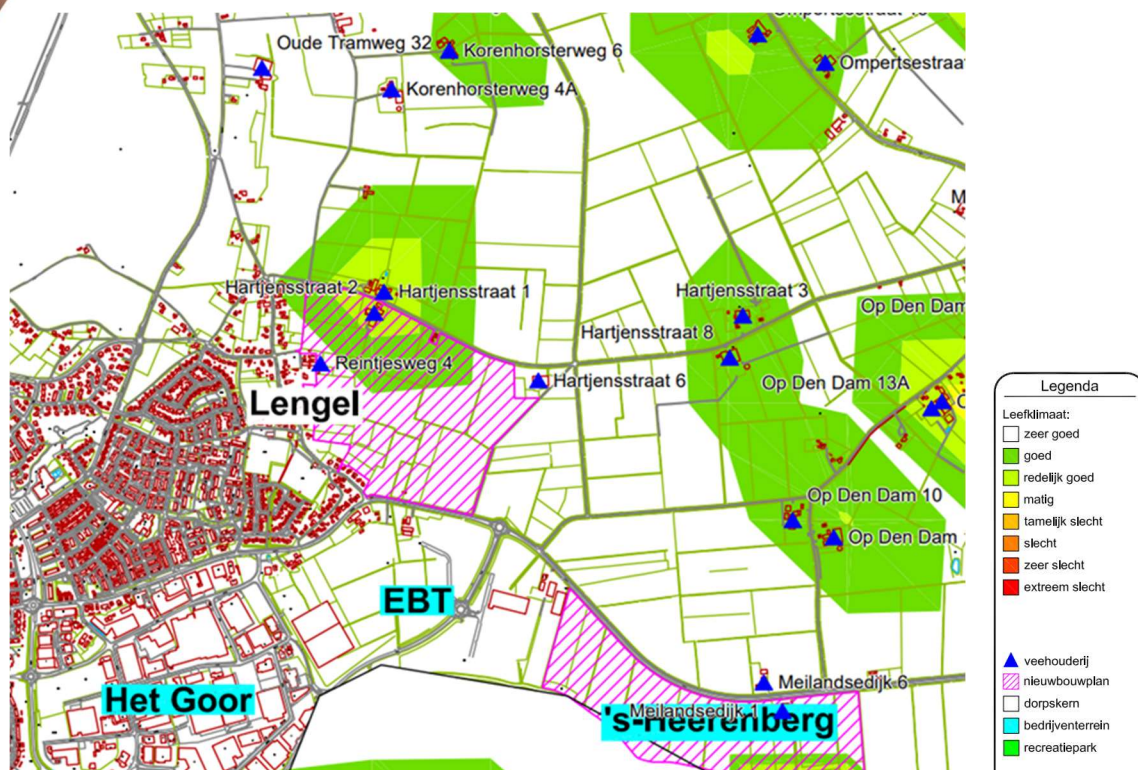
Duidelijk is dat de geurbelasting op dit beoordelingscriterium de kwalificatie "zeer goed" verdient.

Het verslag van de berekeningen is opgenomen in bijlage 1.

- Achtergrond geurbelasting

Ten aanzien van de achtergrond geurbelasting bij deze locatie is gebruik gemaakt van het rapport Quickscan Wet geurhinder en veehouderij Gemeente Montferland van 16 juli 2009 (de Roever), waarin voor het jaar 2009 voor de hele gemeente Montferland de achtergrond geurbelasting is doorgerekend.

Een inventarisatie uitgevoerd naar de aanwezige bedrijven met geureenheden door de ODA (zie bijlage 2) heeft laten zien dat er géén in dit kader belangrijke nieuwe ontwikkelingen ten aanzien van agrarische bedrijven in de omgeving zijn gevestigd. Ook hebben er geen belangrijke uitbreidingen plaatsgevonden sinds 2009, met uitzondering van de hierboven reeds doorgerekende situatie aan de Ompertweg 6a te Azewijn.

Op basis van de in dit rapport bijgevoegde kaart kan worden gezien dat de achtergrondbelasting van het gebied, met uitzondering van de situatie nabij de eerder genoemde bedrijven aan de Hartjensstraat 1 en 2, ook de kwalificatie "zeer goed" heeft gekregen. De veranderde situatie aan de Ompertstraat 6a brengt hier geen verandering in.

Conclusie/ advies

Met uitzondering van de situatie rondom de bedrijven Hartjensstraat 1 en 2 in Lengel, worden de rechten van de aanwezige bedrijven in de buurt van de projectlocatie in voldoende mate gerespecteerd.

Het woon- en leefklimaat van de ontwikkellocatie, voldoet ten aanzien van de aan te houden vaste afstanden, voor- en achtergrond- geurbelasting, ruim aan de hieraan te stellen eisen. Dit uiteraard met uitzondering van de genoemde bedrijven aan de Hartjensstraat.

Bijlage I

V-stacks berekening aangepast

Hartjensstraat 3-5

Gegenereerd op: 30-06-2023 berekend met : V-Stacks Vergunning 2020 Release juli 2020 (c) DNV GL

Page 1

Naam van de berekening: Lengel
Gemaakt op: 2023-06-30 15:34:44
Rekentijd: 0:00:10
Naam van het bedrijf: Lengel
Berekende ruwheid: 0,124 m

Brongegevens:

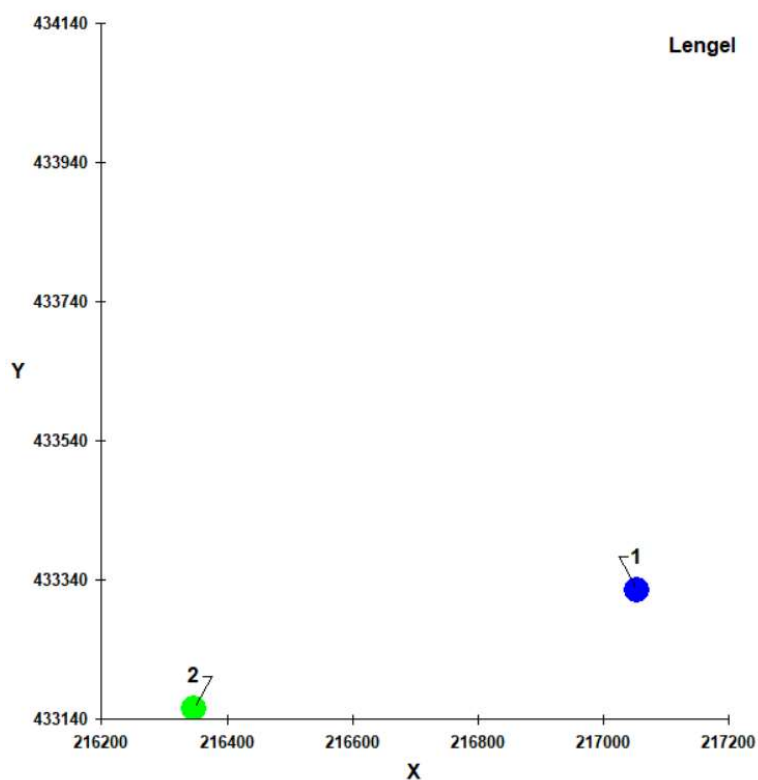
Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag	Geb. Hoogte
1	Schapenstal	217 053	433 325	1,5	0,5	0,40	1 170	5,0

Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
2	rand Lakermaat	216 347	433 154	3,0	0,1

Gegenereerd op: 30-06-2023 berekend met : V-Stacks Vergunning 2020 Release juli 2020 (c) DNV GL

Page 2

V-Stacks berekening Ompertsestraat 6a, Azewijn

Gegenereerd op: 30-06-2023 berekend met : V-Stacks Vergunning 2020 Release juli 2020 (c) DNV GL

Page 1

Naam van de berekening: Lengel 2

Gemaakt op: 2023-06-30 16:17:55

Rekentijd: 0:00:10

Naam van het bedrijf: Lengel

Berekende ruwheid: 0,109 m

Brongegevens:

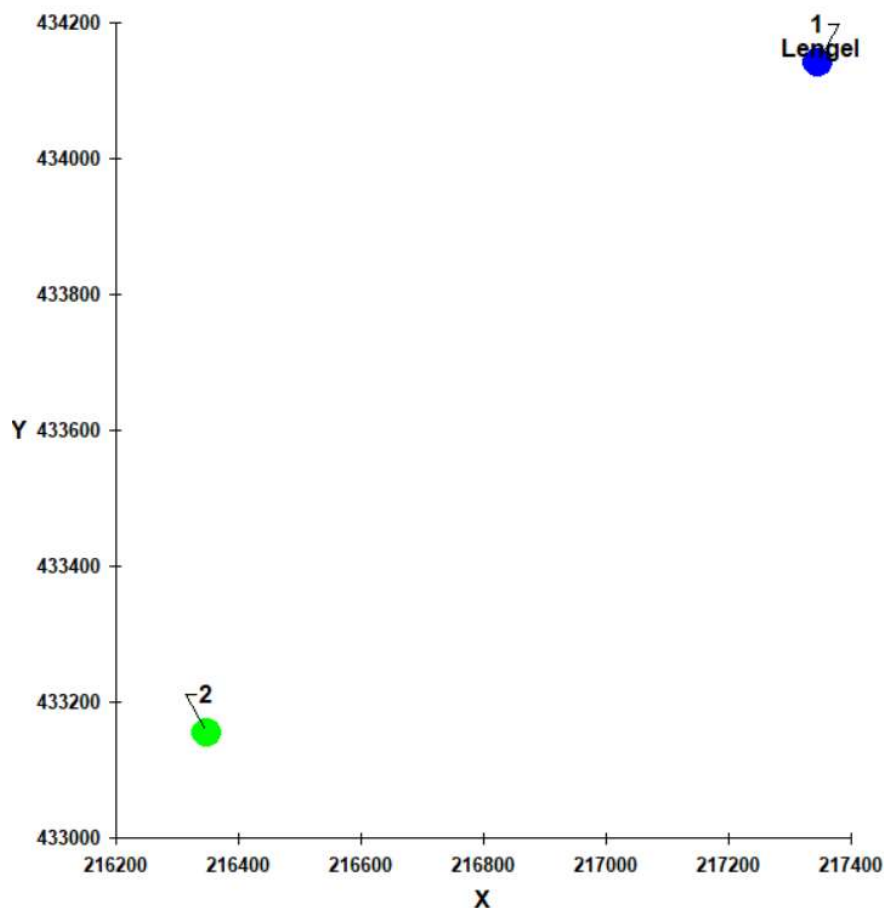
Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag	Geb. Hoogte
1	Ompertsestraat 6a	217 344	434 140	1,5	0,5	0,40	28 836	5,0

Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
2	rand Lakermaat	216 347	433 154	3,0	0,5

Gegenereerd op: 30-06-2023 berekend met : V-Stacks Vergunning 2020 Release juli 2020 (c) DNV GL

Page 2

Bijlage 2

Inventarisatie ODA

Alle veehouderijen in de omgeving van het plangebied

Adres	Gehouden dieren	Geuremissie (OU/s)	Laatste vergunning/melding	Afstand
Hartjensstraat 1, Lengel	(Vlees)Rundvee, paarden & kippen	1655	7/6/2001	14
Korenhorsterweg 4 a, Lengel	(Melk)rundvee & Akkerbouw	0,0	22/6/2023	576
Korenhorsterweg 6, Lengel	(Melk)rundvee	0,0	19/10/2022	783
Oude Tramweg 32, Lengel	Rundvee (20 vleeskalveren)	712	22/2/96	655
Terborgseweg 12, Zeddam	(Melk)rundvee	0,0	22/6/2010	1280
Terborgseweg 11, Zeddam	(Melk)rundvee	0,0	7/4/2021	1797
Terborgseweg 16, Zeddam	(Melk)rundvee	0,0	7/4/2021	1414
Krommestraat 2, Azewijn	(Melk)rundvee	0,0	n.v.t	1782
De Klakert 1, Azewijn	(Vlees)rundvee en varkens	31.201	29/9/2022 ¹	1904
Ompertsestraat 6a, Azewijn	(Vlees)rundvee	28.836	16/7/2018 ²	1387
Hartjensstraat 3-5, Azewijn	Schapen	1.170	17/4/2007	769
Hartjensstraat 8, Azewijn	(melk)rundvee	0,0	3/9/1996	736
Op den Dam 7, Azewijn	(Vlees)rundvee	712	13/12/1991	1628
Op den Dam 13, Azewijn	Varkens	17.240	14/7/2011 ³	1431
Op den Dam 13a, Azewijn	Paarden (Manege)	0,0	18/1/2001	1381
Op den Dam 10, Azewijn	Melkrundvee & varkens	4.922	27/4/1995	942
Op den Dam 17, Azewijn	(Melk)rundvee	0,0	25/10/2013	1087
Meilandsedijk 6, Azewijn	Melkrundvee	0,0	21/9/2015	1022

¹ afname ten opzichte van de situatie in 2009.

² omzetting van melkvee naar 810 rosé kalveren na 2009. Gelet op de afstand naar het projectgebied is er nauwelijks invloed op de achtergrond geurbelasting (zie V-stacksberekening voorgaande blz.)

³ aantal OU/s is iets afgenomen ten opzichte van de situatie in 2009